

Djeca su radost obitelji i društva

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Nakon razmišljanja o likovima oca i majke, u ovoj katehezi o obitelji želim govoriti o djetetu ili, bolje, o djeci. Krenut ću od jedne lijepo Izaijine slike. Prorok piše: "Svi se sabiru, k tebi dolaze. Sinovi tvoji dolaze izdaleka, kćeri ti nose u naručju. Gledat ćeš tad i sjati radošću, igrat će srce i širit' se" (60,4-5a). To je divna slika, slika sreće koja se ostvaruje u ponovnom susretu roditelja i djece, koji zajedno kroče prema budućnosti slobode i mira, nakon dugog razdoblja odricanja i odvajanja, kada se židovski narod nalazio daleko od domovine.

U stvari, postoji tijesna povezanost između nade naroda i sklada među naraštajima. O tome trebamo dobro promisliti. Postoji tijesna veza između nade naroda i sklada među naraštajima. Radost djece čini da roditeljima srce jače zakuca i ponovno otvara budućnost. Djeca su radost obitelji i društva. Nisu problem reproduktivne biologije, ili jedan od mnogih načina vlastitog ostvarivanja. Još su manje posjed roditelja ... Ne. Djeca su dar, ona su dar: jeste li razumjeli? Djeca su dar. Svako od njih je jedinstveno i neponovljivo; i u isti mah nepogrešivo vezano uz svoje korijene. Biti sin i kćer, zapravo, prema Božjem naumu, znači nositi u sebi spomen i nadu jedne ljubavi koja je ostvarila samu sebe upravo tako da je podarila život drugom ljudskom biću, jedinstvenom i novom. I za roditelje svako je dijete različito od drugoga, drukčije, ono je drukčije. Dopustite mi iznijeti jednu obiteljsku uspomenu. Sjećam se moje majke, znala je za nas reći – bilo nas je pet: "Ja imam petero djece". Na pitanje "Koje od njih najviše volite?", ona je odgovarala: "Imam petero djece, kao pet prstiju. [Pokazuje prste ruke] Ako me udare po ovome, boli; ako me udare po drugom, boli. Svih pet me boli. Sve su to moja djeca, ali sva su različita poput prstiju na ruci". Tako je to u obitelji! Djeca su različita, ali sva su djeca.

Dijete se voli, jer je dijete, ne zato što je lijepo, ili zato što je ovo ili ono; ne, već zato što je dijete! Ne zato što razmišlja isto kao ja, ili utjelovljuje moje želje. Dijete je dijete: život kojeg smo mi rodili ali koji ima vlastiti put, određeno je za vlastito dobro, dobro obitelji, društva, cijelog čovječanstva.

Iz toga proizlazi dubina ljudskog iskustva biti nečiji sin ili kćer, koje nam omogućuje otkriti veličinu najbesplatnije ljubavi koja nas nikada ne prestaje iznenađivati. To je ljepota da smo mi prvi ljubljani: djecu se voli i prije nego se rode. Koliko puta na trgu susrećem trudnice koje me mole za blagoslov... ta djeca su voljena i prije nego su došla na svijet. A to je besplatnost, to je ljubav; ljubljena su prije rođenja, poput ljubavi Boga koji nas uvijek prvi ljubi. Voli ih se prije nego su učinili bilo što da to zasluže, prije nego što mogu govoriti ili razmišljati, čak i prije dolaska na svijet! Biti djeca je temeljni uvjet za upoznavanje Božje ljubavi, koja je krajnji izvor tog pravog čuda. U srce svakog djeteta, ma koliko bilo ranjivo, Bog utiskuje pečat te ljubavi, koja

je temelj njegova osobnog dostojanstva, dostojanstva koje ništa i nitko ne može uništiti.

Čini se da je djeci danas teže zamisliti svoju budućnost. Očevi - kao što sam spomenuo u prethodnoj katehezi - možda su se povukli u drugi plan i djeca su postala nesigurnija ići dalje kroz život. Možemo naučiti dobar odnos među generacijama od našeg nebeskog Oca, koji svakom od nas daje slobodu, ali nas nikad ne ostavlja same. I ako pogriješimo, on nas i dalje strpljivo prati, njegova ljubav prema nama se ne umanjuje. Nebeski Otac nikad ne uzmiče u svojoj ljubavi prema nama, nikada ne posustaje! On uvijek ide naprijed, a ako ne može ići naprijed čeka nas, ali nikad ne čini uzmak; želi da njegova djeca budu hrabra i čine svoje korake naprijed.

Djeca, sa svoje strane, ne trebaju se bojati opredjeljenja za izgradnju novog svijeta: njihova želja da svijete bude bolji od onoga u kojem su se rodili je potpuno ispravna! No, to treba činiti bez arogancije, bez umišljenosti. Djeci treba prepoznati njihovu vrijednost, a roditeljima treba uvijek odati poštovanje.

Četvrta zapovijed traži od djece – a to smo svi mi! – da poštuju oca i majku (usp. Izl 20, 12). To je zapovijed koja slijedi odmah nakon onih koje se odnose na samog Boga. Zapravo u njoj ima nešto sveto, nešto božansko, nešto što je u korijenu svake druge vrste poštovanja među ljudima. U biblijskoj formulaciji četvrte zapovijedi se dodaje: "da imadneš dug život na zemlji koju ti dâ Jahve, Bog tvoj".

Čestita veza među naraštajima je jamstvo budućnosti i to je jamstvo uistinu ljudske povijesti. Društvo djece koja ne poštuju svoje roditelje je društvo bez časti; kada se roditelje ne poštuje gubi se vlastitu čast! Tom je društvu suđeno da bude puno bezosjećajne i pohlepne mladeži. Međutim, i društvo koje je siromašno djecom, koje se ne voli okružiti djecom, koje ih smatra prije svega brigom, teretom i opasnošću je depresivno društvo.

Sjetimo se mnogih društava koje poznamo ovdje u Europi: to su depresivna društva, jer ne žele djecu, nemaju djece, stopa nataliteta je ispod jedan. Zašto? Neka svatko od nas o tome razmisli i odgovori. Ako se na obitelj s mnogo djece gleda kao na teret, tu nešto nije u redu! Rađanje djece treba biti odgovorno, kao što to uči enciklika *Humanae vitae* blaženoga pape Pavla VI., ali imati više djece ne može automatski postati neodgovorna odluka.

Nemati djece je sebičan izbor. Život se pomlađuje i dobiva snagu tako da se množi: time on biva bogatiji, a ne siromašniji! Djeca uče kako preuzeti odgovornost za svoje obitelji, sazrijevaju u dijeljenju svojih žrtava, rastu u cijenjenju vlastitih darova. Radosno iskustvo bratstva rađa poštivanjem i brigom za roditelje, kojima dugujemo svoju zahvalnost. Mnogi od vas ovdje prisutnih imate djecu i svi smo djeca. Učinimo jednu stvar, minutu šutnje. Neka svaki od nas u svom srcu misli na svoju djecu – ako

ih ima -; neka razmišlja u tišini. I svi se sjetimo u srcu svojih roditelja i zahvalimo Bogu za dar života. U tišini, oni koji imaju djecu neka misle na njih, a svi mislimo na naše roditelje. [Kratka šutnja] Neka Gospodin blagoslovi naše roditelje i neka blagoslovi vašu djecu!

Neka nam Isus, Vječni Sin, koji je postao dijete u vremenu, pomogne pronaći put novog širenja tog tako jednostavnog, a tako velikog ljudskog iskustva - biti dijete. U povećanju naraštaja krije se misterij obogaćivanja života svijetu, koji dolazi od samoga Boga. Moramo to ponovno otkriti, prkoseći predrasudi; i živjeti to u vjeri, u savršenoj radosti. I želim vam reći: kako je lijepo kada prolazim između vas i vidim očeve i majke koji podižu djecu na blagoslov; to je gotovo božanska gesta. Hvala vam što to činite!

Apeli Svetog Oca

Sa zabrinutošću pratim vijesti koje dolaze s Lampeduse, gdje su zabilježeni novi smrtni slučajevi među doseljenicima uslijed hladnoće tijekom putovanja Sredozemljem. Želim zajamčiti svoju molitvu za žrtve i ponovno potaknuti na solidarnost, kako nikome ne bi uzmanjkala nužna pomoć. Pozivam na kraju na molitvu za konzistorij koji će se održati u narednim danima. Neka Duh Sveti pomaže radove Kardinalskog zbora i prosvijetli nove kardinale i njihovo služenje Crkvi.